

**YEREL GÜNDEM 21
ULUSAL GENÇLİK PARLAMENTOSU
YAZ OKULU
5-11 EYLÜL, 2005 ANTAKYA-SAMANDAĞ**

YEREL GÜNDEM 21

ULUSAL GENÇLİK PARLAMENTOSU

ANTAKYA YAZ OKULU RAPORU

YG-21 Ulusal Gençlik Parlamentosu üçüncü yaz okulu YG-21 Programı kapsamında 5-11 Eylül 2005 tarihlerinde, Antakya-Samandağ'da, Hatay Valiliği, Antakya Belediye Başkanlığı, Antakya Sanayi ve Ticaret Odası'nın desteği ile, YG-21 Ulusal Gençlik Parlamentosu Akdeniz Bölge Temsilciği koordinasyonunda 58 kentten 114 kişinin katılımı ile gerçekleştirildi. Eğitimler Belgesel Sinemacılar Birliği üyesi VTR Araştırma Yapım Yönetim tarafından verildi. Eğitim ekibini Enis Rıza, Bahriye Kabadayı, Ebru Şeremetli, Koray Kesik ve Şafak Veliöğlu oluşturuldu.

1. Gün / 5 Eylül 2005 Pazartesi

Yaz okulunun ilk günü saat 18.00'da tüm katılımcılarla tanışma toplantısı yapıldı ve katılımcılar ile atölye ekibi kendilerini tanıttılar. Daha sonra Antakyalı mey ustası Zeynel Abidin Çiftçi ve ritm çalışması eğitmeni Şafak Veliöğlu kısa bir müzik dinletisi sundular ve akşam yemeğine geçildi.

2. Gün / 6 Eylül 2005 Salı

Güne, 09:30'da ritm çalışmasıyla başlandı. Katılımcıların bir kısmı yanlarında getirdikleri, bir kısmı da önceki gün Antakya'dan alınan perküsyonlarla ritm çalışmasına katıldılar.

Yazokulu'nun resmî açılışı saat 10.00'da yapıldı. Samandağ Kaymakamı Selim Çapar'ın da hazır bulunduğu açılıшта, Yerel Gündem 21 Ulusal Gençlik Parlamentosu'nun çalışmalarının anlatıldığı- Mayıs toplantısından sonra yenilenen- film gösterildi. Film gösteriminden sonra söz alan Samandağ Kaymakamı Selim Çapar, filmde ve özellikle yurtdışından gençlerin Türkiye'deki çalışmalarla ilgili düşüncelerinden etkilendiğini belirtti. Açılış konuklarından bir başkası, ay sonuna doğru Antakya'da gerçekleştirilecek uluslararası Medeniyetler Buluşması hakkında bilgi verdi.

Öğle yemeği arasından sonra, çalışmalara, Bursa-Nilüfer Gençlik Meclisi katılımcılarının getirdikleri bir ritm atölyesini konu alan kısa filmin izlenmesiyle başlandı. Gösterilen film üzerinden "film öyküsü" kavramı anlatıldı.

Katılımcılara, bir film yapımına yönelik olarak yerelde ne tür çalışmalar yaptıkları ve düşünceleri soruldu. Örneğin Manisalı katılımcı gençler kırsal kesimle ilgili bir film düşündüklerini ifade ettiler. Kırklareli'nden, Burhan Öçal'ın yetiştiği yer olan Yayla Mahallesi'nin belgeselini yine Burhan Öçal müziğinin ritmiyle anlatma tasarısı sunuldu. Atölyeye Trabzon'dan gelen katılımcı, 'Trabzon'da öğrenci olmak' üzerine bir belgesel yapmak istediğini anlattı. Yalova katılımcısı, üzerinde çalışmakta oldukları ve 'iletişim sorunu yaşayan bir çocuğun anılarını' konu alan kısa film hakkında bilgi verdi. Gemlik katılımcısı, Lazca alfabesinin ve dilinin kaybolmaması için bir belgesel yapmak istediğini, Mardinli katılımcı

Yerel Gündem 21 çalışmalarını tanıtıcı kısa filmlere eğilimli olduklarını, Ankara katılımcısı ise ailesinin Irak kökeni üzerine bir film düşündüğünü anlattı.

Çeşitli görüşler alındıktan sonra, belgesel sinemanın temel yaklaşımları üzerine düşünmeyi tetikleyecek kamu yararı spotlarının gösterimleri yapıldı. Belgesel Sinema üzerine gerçekleştirilmiş spotların yanısıra, sokak çocuklarıyla ilgilinen Geleceğimizin Çocukları Vakfı spotu, Anadolu'daki ilk ana tanrıça figürü olan Kubaba üzerine yapılmış spot, Yerel Gündem 21 çalışmalarını anlatan ilk televizyon kampanyası filmleri, Ankara Film Festivali spotu, Kandilli Kız Lisesi'nin yıkılmaması için hazırlanan spot gibi örnekler sunuldu. Ayrıca, Türkiye'deki ilklerden sayılan Yeni Türkü grubu için yapılan Cevriye ve Yedikule müzik videoları gösterildi.

Daha sonra atölye kapsamında yapılacak uygulamalar için grupların oluşturulmasına başlandı. İlerde gerçekleştirilecek çalışmaların daha kolay yürüyebileceği düşünülerek Yerel Gündem 21 Ulusal Gençlik Parlamentosu'nun yapılması temel alındı ve 14 grup belirlendi. Her grupta bir kamera bulunması için gerekli düzenlemeler yapıldı ve yine her gruba Antakya Gençlik Meclisi temsilcilerinden birer rehber eklendi. Ayrıca atölye çalışmalarını belgelemek üzere de gönüllüler belirlendi.

Atölyenin devamında Ruanda'da 1994 yılında yaşayan iç savaşta medyanın rolünü anlatan Japonya yapımı "Why Did They Kill Their Neighbours? (Komşularını Neden Öldürdüler?) adlı belgesel film gösterildi. Film gösterimini ardından ritm atölyesi yapıldı.

Akşam yemeğinden sonra, Ruanda'yla ilgili izlenen belgesel filmde anlatılan Hutu ve Tutsi kabileleri arasında yaşanmış iç savaş hikayesinin imgesel bir filmde nasıl ele alındığını tartışmak üzere "Hotel Ruanda" adlı film izlendi.

3. Gün / 7 Eylül 2005 Çarşamba

Sabah ritm atölyesiyle çalışmalara başlandı. Daha sonra belgesel sinemacılar tarafından gerçekleştirilen bir kısa filmin gösterimiyle birlikte "gerçek / gerçeklik" tartışmaya açıldı. " Durduğumuz yerle baktığımız şey arasındaki ilişki", "gerçeğe bakışla ilgili etik duruş", "etik kavramı-seçilen ahlâk", "ben kimim?", "neyi mesele ediyorum kendime?" gibi sorular ve kavramlar tartışıldı.

Katılımcılar, "Deniz ne renktir?" sorusuna verilecek yanıtların çeşitliliği örneğinden yola çıkılarak "kaç tane gerçek vardır?" üzerine düşünmeye ve tartışmaya davet edildi. Belgesel sinemada ve aslında hayatın her alanında, bilimsel gerçekliğin bile değişken olduğu kabulüne

dayanarak, olgulara "kuşkuyla değil ama kaygıyla bakmak" gerekliliği vurgulandı.

Yönetmenliğini Enis Rıza'nın yaptığı, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde (Çamlıhemşin) karakovan arıcılığının kayboluşuyla birlikte yok olan hayatların anlatıldığı "İklim ve Zaman Masalları 1- Halatı Bırakmak" belgeseli gösterildi. Film üzerine konuşuldu.

Öğleden sonra, "Bir belgeselin yapım ve araştırma süreci" konusuna geçildi. Yerel tarih, arşiv ve kaynak araştırma, konu belirleme, yatay-dikey tarih gibi alt başlıklarla belgesel film yapımı aşamaları anlatıldı.

Daha sonra katılımcılara belgesel sinemanın yapısal alanını oluşturan elementler, zaman sıklığı nedeniyle, özet olarak aktarıldı:

Araştırma, Zaman ve fermantasyon, Empati (Kendini yerine koyma / büyü ve kendini eşit uzaklığa koyma, eşit uzaklıktan bakma), Kendine dönük kuşkuyu taşıma, varolan değerlerle çatışma, Analitik düşünme, Disiplinler arası akışkanlığı kurma, Süreklilik, Birikim, Bağımsız düşünme cesareti (sivil olmak), Yorum, Yalınlık ve haz, Soyutlama yeteneği, Sanatsal ve estetik arayış, üslup ve sinema dili, Zaman ve mekanla ilişki, İç hesaplaşma, İnsan ilişkileri sorunu, Telif ve fikir hakları, Kavramlarla hesaplaşma, Dış gerçekliğe yaklaşım ve yorum.

VTR Araştırma Yapım Yönetim tarafından gerçekleştirilen “Cumhuriyetin Hayalleri” belgeselinin ‘Hayallerden bir dünya yaratmak’ adlı 4. bölümünün gösteriminin ardından, herkesçe bilinen “Üsküdar’a Giderken” şarkısını sadece Türkiye’nin değil Balkanlardaki her ülkenin nasıl sahiplendiğini konu alan “Bu Şarkı Kimin?” adlı Bulgaristan yapımı belgesel gösterildi. Daha sonra ritm çalışması yapıldı. Ritm çalışmasının ardından Hatay Valiliği tarafından katılımcılar onuruna verilen akşam yemeğine katıldı.

4. Gün / 8 Eylül 2005 Perşembe

Ritm çalışmasının ardından, Enis Rıza’nın yönettiği, Türkiye ile Yunanistan arasında 1922 yılında yaşanan nüfus mübadelesine dair bir öyküyü konu alan “İklim ve Zaman Masalları 2- Ayrılığın Yurdu Hüzün” adlı belgesel film gösterildi.

Öğle yemeğinin ardından Sivil Toplum Geliştirme Merkezi temsilcisi Sunay Demircan tüm katılımcılara STGM (sivil toplum geliştirme programı) hakkında bilgi verdi.

Daha sonra atölyenin teknik eğitim bölümü başladı. Programda belirtildiği üzere; kameranın yapısı, kamera hareketleri, çekim açıları, çekim ölçekleri, çerçeveler

konusunda profesyonel ekipmanlar kullanılarak uygulamalı bilgiler sunuldu. Ayrıca çekimlerde ışık kullanımı, ses kayıt teknikleri, klaket çekimi ve çekim devamlılığı tutulması anlatıldı.

Bu bilgiler ışığında katılımcılarla özellikle çerçeve yapımına yönelik pratik çalışmaya geçildi. Katılımcıların atölye mekanındaki kişileri kullanarak yaptıkları çerçeveler projeksiyonla perdeye yansıtılarak değerlendirildi. Yazokulu programı hazırlanırken arzu edilen kurgu sistemi teknik nedenlerle atölyeye getirilemediğinden, kurgu tekniği uygulamalı olarak gösterilemedi. Kurgulama mantığı anlatıldı. Daha sonra ritm çalışması gerçekleştirildi ve Hatay Ticaret Odası tarafından Harbiye’de verilen akşam yemeğine gidildi.

5. Gün / 9 Eylül 2005 Cuma

Atölyeye ritm çalışması ile başlandı. Daha sonra öğle yemeğine kadar uygulamalı çekim çalışması için önceden belirlenmiş 14 çekim grubuna uygulamalı çalışma konusunda bilgiler verildi. Öğle yemeğinin ardından otobüslerle Antakya’ya gidildi.

Antakya Valisi Sayın Abdülkadir Sarı saat 15.45’te YG-21 UGP’yi makamında beklediğinden, görüşme saatini beklerken çekim gruplarının çalışmaları başladı. Antakya Valisi Sayın Abdülkadir Sarı makamında ziyaret edildikten sonra Vilayet Binası gezildi. Gezinin ardından 14 çekim grubu, Antakya sokaklarına dağılarak, akşam saat 18.00’de buluşup Mozaik Müzesi’nin önünde buluşmak üzere dağıldı. Çekimler yapıldı, müze önünde buluşuldu, fakat müze görevlileri olmadığı için Mozaik Müzesi gezisi yapılamadı.

Daha sonra otobüslere binilerek Harbiye'ye, Hatay Belediye Başkanlığı'nın verdiği yemeğe gidildi. Restoranda, ritm çalışma grubu küçük bir konser verdi. Akşam yemeğine Antakya Belediye Başkanı Sayın Mehmet Yeloğlu da katıldı.

Akşam yemeği dönüşünde, yazokulu katılımcılarının hazırladığı "UGP Askerde" adlı tiyatro oyunu sergilendi.

6. Gün / 10 Eylül 2005 Cumartesi

Ritm çalışmasıyla güne başladı. Önceki gün çıkılan Antakya gezisinde gerçekleştirilen çekimler yine perdeye yansıtılarak izlendi ve değerlendirmeler yapıldı.

14 grup oluşu için bütün gün süren izlemelere, sadece "Fotoğraf Okuma" ve "Arşivleme Bilgisi/Tekniği" konusunda bilgilendirme yapmak için bir ara verildi. Bu çalışmada da; Fotoğrafın tekniği, Dönemi ve çekim tarihini ifade eden unsurlar, Fotoğraftaki insanların yüz ifadeleri, Fotoğraftaki insanların ilişkileri, Fotoğrafi çekenin, fotoğraftaki insanlarla ilişkisi-yorumu, Fotoğrafi çeken insana, fotoğraftakilerin bakışı, Fotoğraf çerçevesi: Bakış açısı (perspektif), yerleştirme, Fotoğrafın çağrışımları: öykü-simge, Fotoğrafın arkası, Fotoğrafın temel – odak noktaları, Fotoğrafta görülmeyen unsurlar, Fotoğrafın ayrıntıları, Fotoğraftakilerin kimlikleri ve dönemin genel

toplumsal yapısı ile kıyaslanması, Fotoğrafın gerçekle ilişkisi: uyum-uyumsuzluk noktalarından bakarak “bir fotoğrafın nasıl okunacağı” anlatıldı.

Arşivleme Bilgisi’nde, çekilen kasetlerin, yapılan projelerin çok temel olarak nasıl saklanması ve korunması gerektiği üzerinde duruldu.

Sözlü tarih yöntemi anlatıldı ve özellikle yerel tarih çalışmalarında, kent arşivlerinin kurulmasında bu yöntemle oluşturulan belgelerin önemi vurgulanmaya çalışıldı. Daha sonra ritm çalışması yapıldı. Ritm çalışmasının ardından sahilde voleybol turnuvası ve futbol maçları yapılarak serbest zaman geçirildi.

Enis Rıza ve Sezai Hazır genel değerlendirme konuşmalarını yaptılar. Belediye Başkanı Mehmet Yeloğlu, ailesiyle birlikte yazokulunu ziyarete geldi. Kısa süren ziyaretinde küçük bir konuşma da yaparak, çalışmalardan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Bu ziyaretten sonra, grupların çekimlerinin değerlendirilmesine devam edildi.

İlerleyen saatlerde VTR Araştırma Yapım Yönetim tarafından gerçekleştirilen “Sokakta” adlı belgesel film gösterildi. Türkiye’de sokakta çalışan ve yaşayan çocuklarla ilgili kurumsal çalışmalarını yansıtan belgesel film ilgiyle izlendi. Gösterim sonrasında, film üzerine ve sokak çocuklarının sorunları üzerine sohbet edildi.

7. Gün / 11 Eylül 2005 Pazar

Atölyeye ritm çalışması ile başlandı. Daha sonra genel değerlendirme anketleri toplandı ve geleceğe dönük çalışmalar hakkında konuşuldu. Öğleden önce, Bosna Savaşı’na BM gücü olarak katılan Kenyalıların ‘savaş’a bakışlarını yansıtan “Hotel Bosnia” adlı belgesel gösterildi ve yazokulu çalışmaları noktalandı.